

# AVUSTRALYA'DA *ELELE*

YIL 3. SAYI 17

\* BATI TRAKYA TÜRKLERİ \*

OCAK-NİSAN 1996



13 OCAK 1996  
AVUSTRALYADA 25. YILIMIZI KUTLADIK



## *Saygı değer Türk toplumu*

*Bu Dergi Batı Trakya Türk İslam Derneği, Batı Trakya Türk Kadınlar Kolu ve Batı Trakya Türk Eğitim kolunun ortak ürünüdür.*

*Sizlere hizmet için kurulmuş olan BASIN ve YAYIN koluna destek vermek her Batı Trakyalı Türk'ün vazifesidir. Bu dergi şahsen kimseye ait olmadığı gibi hepimizin ortak malıdır. Herkezden gelecek mektup, hikaye, fıkra, şiir v.s yazılarınıza kapımız açıktır.*

*Göndereceğiniz yazıların altına isminizi yazmayı lütfen unutmayın. Her yazının sorumluluğu yazan kişiye aittir. Önemle duyurulur.*

### *Not:*

*Sizlerden gelecek yazıların eğitici ve öğretici olmasını diliyoruz, çünkü her yazılan yazının sorumluluğu bu dergiye değil yazı sahibine aittir. Toplumu bölmenin vicdan azabını çekmektense her zaman ölçülü olmak en güzeli. Ama eleştiriye ve takdire her zaman açığız.*

*Teşekkürler*

*Fiyatı: \$ 2.00*

## **BASIN VE YAYIN KOLUNA YAZILARINIZI LÜTFEN HEMEN GÖNDERİNİZ.**

*Yazışma adresi:*

*B.T.T.İ.D Elele Dergisi*

*16-Kent street*

*Prahran vic 3181*

*Melbourne, Australia*

*Tel:(03)9510 4889 -Fax:(03)9510 2417*

*Sorumlu Başkan: Hasan Meyzinoğlu*

*Yazıların incelenmesi: Nadir Celil ve Rıza Ahmet*

*Baskıya Hazırlayanlar: Mehmet İmam Hüseyin, Feriha Reşitoğlu*

*Bilgisayara geçirenler: Salih Reşitoğlu, Sihem İmam Hüseyin*

*Kapak: Sihem ve Mehmet İmam Hüseyin*

*Yardımcılar: Kâmil Atasoy, Türkan Gagalı*



# KENDİMİZE AYNA TUTUYORUM



Hazırlayan: Hasan Meyzinoğlu

**B**atı Trakya'yı çoktan terk-i tebaa etmiş biz sabık Batı Trakyalıların Batı Trakya konusunda biraz olsun ayaklarımız yere basar düşüncesiyle aşağıdaki yazıyı karalıyorum.

Aslında, Batı Trakya Türk azınlığı ile ilgili bu güne dek edindiğim bilgilerden bir bölüm,aktarmak istediğim...Umarım okunur ve faydası dokunur.

Biz,Batı Trakya Türkleri 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşmasıyla azınlık olarak Yunanistan'da bırakmışız ya, aslında Türkiye işin başında böyle planlamamıştır.Sadece plebisit istemiştir. Ancak batılılar,Batı Trakya'nın Yunanistan'a verilmesini uygun buldukları için bu teklifi reddetmiştir.Sonra nüfus değişimi gündeme gelmiştir.Gelmiştir ama,İstanbul Rumları,bunun haricinde bırakılmıştır.Rum azınlığın bırakılış nedeni bellidir:Patrikhaneye bir cemaat gerekmektedir. İstanbul Rumları bu işlevi göreceklerdir. Bu da Hellenizmin İstanbuldan vazgeçmediğinin işaretidir. Hal böyle olunca Türkiye, geleceği bir sonuca bağlamamış olan Batı Trakya bölgesi sakinlerini, değişim dışı tutmuştur.Bu durum Yunanistan'ı son derece rahatsız etmiştir.Yüzde 85 e yakın bir nüfusa sahip olan bu müslüman azınlığa,Türkiye'den bir gün gelmesi muhtemel saldırıyı kolaylaştıracak ajanlar olarak bakmıştır. Bu endişeye ilaveten İstanbul Rum azınlığın sayıca çok azalmış olmasının yarattığı bir hınç da Yunan yetkililerin Batı Trakya Türk azınlığa antlaşma ve yasalara aykırı olarak baskı yapmasına yol açmaktadır.

Ülkelerin güvenlik endişeleri, uluslararası ilişkilerde önemle göz önünde tutulması gereken bir husus olabilir.Ancak en az bunun kadar önemli olan diğer bir mesele de devletine sadakatte kusur etmeyen bir azınlık toplumunun baskısız huzur içinde yaşama hakkıdır.

Komşuya güvensizlik endişesi,Yunan politikasında fazlaca abartılmış olsa gerektir.Yunanistan,Türkiye konusunu dile getirirken Kıbrıs'tan,Ege'den yüksek sesle bahsetmektedir ama,Batı Trakya Müslüman-Türk azınlığı konusunda nedense sessiz kalmaktadır.Sorunlarını uluslararası düzeye taşımakta hiç ihmali bulunmayan Yunanistan'ın bu tutumu düşündürücüdür.Kaldı ki 1918 deki Müttefik işgalinde İstanbul Rum azınlığın aksine(Yunan bayrağını çekerek azmışlardı)Batı Trakya Türkü,ikinci dünya savaşı ve gerekse iç savaşta (andartlık ta) devletine karşı ender görünen bir sadakat örneği sergilemiştir.

İki ülke arasındaki problemler alevlendikçe Batı Trakya'daki azınlığa baskılar,halk düzeyinde de kendini göstermektedir ama,Yunanistan'ın azınlık politikası, çözüm bekleyen diğer meselelerle(Ege ve Kıbrıs sorunu gibi) organik değildir.Zira baskılar bu sorunlardan önce de vardır.

Yunanistan'da azınlık konusu, hükümetin değil, devletin bir politikasıdır.Merkezi Kavala'da bulunan, doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı "Azınlık İşleri Kordinatörlüğü" adı altında bir makam tarafından yürütülmektedir. Batı Trakya daki mahalli yetkililerin Kavala dan habersiz bir şey yapabilmeleri söz konusu değildir.



Yunanistan, Batı Trakya Türküne uyguladığı baskılara gerekçe olarak, İstanbul Rum azınlığının çok azaldığını, dolayısıyla "karşılıklılık" ilkesinin artık geçerli olamayacağını ileri sürerken yanlış bir tutum içindedir. "Karşılıklılık" karşı ülkenin yurttaşları için söz konusu olan bir ilkedir. Oysa Batı Trakya daki azınlık, Yunanistan ın kendi vatandaşlarıdır. Ayrıca İstanbul Rum unun azalmasında Batı Trakya Türkü nün bir rolü yoktur. Bilakis onlara halel gelsin istemez. Durumunun karşı tarafın durumu ile doğru orantılı olduğunun bilincindedir.

İki azınlık kıyaslığında aradaki büyük fark hemen göze çarpmaktadır. İstanbul Rum'u İstanbul gibi büyük bir metropolde ticaretle iştigal eden bir burcuva'dır, kentsoyludur. Batı Trakya Türkü ise köylüdür. Altyapı ve kültür bakımından oldukça şanslı bir kentte yaşayan Rum çocuğuna bir Rum okulunda güçlük çıkartıldığında söz konusu öğrencinin İstanbul da gidebileceği çok daha kaliteli öğrenim veren bir çok yabancı okul vardır. Üstelik Rumluk ve Ortodoksluk özleşliği sayesinde dinsel ve ulusal eğitimini kiliseye giderekte karşılama imkanına sahiptir. Oysa Batı Trakyalı Türk çocuğu, yaşadığı kırsal bölgede böyle bir imkana sahip midir? Elbette hayır. Arap harfleriyle din eğitimi yapılan camide milli kültürünü geliştirmesi söz konusu olamaz. Buna bir de ekonomik güçsüzlük ve köylü pasifliğini eklerseniz Batı Trakya lı Türkün baskılara ne denli açık olduğu ortadadır.

Yunanistan, bu gün Batı Trakya azınlığı konusunda uyguladığı tutarlı, kararlı, eşgüdümli politikasıyla çok yol almıştır. Batı Trakya da Türkün toprağı % 84 ten % 35 lere inmiş dışarıyada 380 000 dolayında bir göçmen kitlesi göndermiştir.

Bir de Türkiyenin tutumuna göz atalım: Türkiye Batı Trakya konusunda önemli ölçüde sorumludur. Bir kere, Batı Trakya Müslüman Türk azınlığı, kendisine danışılmadan Türkiyenin resmi politikası sonucu, özel olarak, antlaşmalarla yurt dışında bırakılmış yegane azınlıktır. Türkiye bu azınlığı orada bırakmıştır ama, başı dik, insanca yaşayabilmesi için gerekli tedbirleri almayı ihmal etmemiştir.

Batı Trakya da Türk siyasal varlığı sona erdiğinde azınlığın sarılıp sığınabileceği tek örgütlü kurum cami kalmıştır. Türkiye, bu durumdan yararlanmak şöyle dursun, Atatürk devrimlerinden sonra nasıl bir çarpık yaklaşımla yorumladıysa, yorumlamış, din adamlarını, sarık giyenleri gerici damgasıyla dışlayıp onları Türkiye ye yabancılaştırmıştır. Yunanistan'ın azınlığa yönelik bölücü politikasına malzeme sağlamıştır. İki ülke arasında azınlıklar konusunda gözetilecek "karşılıklılık" ilkesinin Batı Trakya azınlığı için çok daha öneme haiz olduğu Türkiye tarafından sanki yeterince anlaşılamamıştır. Bu ilke olumsuz bir anlamda işlemeye başladığında sınıfsal konumunun rahatlığı ve büyük kentte oturmanın avantajıyla İstanbul azınlığı daha az zararlıdır. Olan Batı Trakya Türkleri'ne olmaktadır. Örneğin Yunan yetkilileri 1972 de Türk okullarına "M-KON" uygulamasını getirdiklerinde bunun İstanbuldaki uygulamaya uyum sağlamak amacına yönelik olduğunu, Rum okullarının adlarına "Elen" kelimesi eklendiği takdirde kendilerinin de Batı Trakya'da eski uygulamaya döneceklerini söylemişlerdir. Türkiye nin yanıtı olumsuzdur. Oysa Rum kelimesinin yanına bir de Elen kelimesi eklense ne çıkacaktır? Yine 1968 de eğitim konusunda, iki taraf dışişleri bakanları arasında imzalanan Londra Mutabakatı, Ankara tarafından onaylanmamıştır. Halbuki Rum azınlığının öğrencilerinden çok Türk azınlığının öğrencileri eğitim sıkıntısı içindedir.

Şu da ayrı bir gerçek ki, Türkiye nin azınlık işleri, Yunanistan ınkinden farklı olarak sayı belirsiz resmi kuruluşun ayrı at oynattığı konu olması itibarıyla vakıflarla, eğitimle v.s. ile ilgili alınan kararlar sonucu İstanbul Rum azınlığının kurumlarında olumsuz etkilendiğinde, bu, tes elden misliyle Batı Trakya ya yansımaktadır. Ve Gümölcine



Başkonsolosluğu'ndan yağın telgraflar sonucu durumun bu yanının da olduğu anlaşılmaktadır. Dışışleri de bu kararlara neden sonra öğrenmektedir.

Çok önemli diğeri bir husus, dönem, dönem Türkiye devlet adamlarının verdikleri olumsuz demeçler, Batı Trakya Türk ünü adeta zor durumda bırakmak için seçilmiş gibidir. Rahmetli Özal'ın bu konuda kimi sözlerini aktarmak kafidir.

Bir tarihte: "Yunan adalarını almalıydık"

Başka bir tarihte yurtiçindeki muhaliflerine: "Bunlar Yunanlılar gibi bağırıp kaçıyorlar" gibi...

Bu tarz ifadeler,iç politikaya yöneliktir muhakkak...Ama bir ülkenin bir iç politikası olduğu kadar,bir de dış politikasının olduğu unutulmamalıdır.

Bir de Türkiye'ye göç edip yerleşmiş,Batı Trakya'da bulunanlardan çok daha fazla Batı Trakyalılar vardır.Bursa,İzmit,İstanbul,Ankara gibi kentlerde dernekleri mevcuttur.İlki 1946 da, "Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği"adı altında İstanbul'da (ki Bursa, İzmir,İzmit'te şubeleri bulunmaktadır.)Diğeri 1978 de "Batı Trakyalılar Derneği"adıyla Ankara'da kurulmuştur.Bunların yanı sıra Batı Almanya'da da Batı Trakya Dernekleri faaliyet halindedir.

İstanbul'daki dernek, 1984 lere kadar farklı bir tutum izlemiştir.Batı Trakya sorununa "Esir Türkler" diye özetlenebilecek bir yaklaşımla eğilerek bölgenin Türkiye tarafından ilhakını savunmuşlardır.Bu tutum,zaman, zamanBatı Trakya'daki Türkçe basın arasında çıkan en azından sorumsuz bir takım yazılarla birleşince hem Türk aydınının azınlık sorununa ısınmasını engellemiş hem de Yunanistan'da Türk fobisini depreştirip Batı Trakya Türkü'ne beşinci kol muamelesi yapılması için Yunan yetkililerine oldukça bol bahaneler sağlamıştır.Burada önemli bir hususa,Batı Trakya'lı kardeşlerimin hemşerilerimin dikkatini çekmek istiyorum:Davanızı medeni yöntemlerle ve "İnsan hakları"çerçevesinde ele alıp savunmaz da vurmak,kırmak,ilhak etmek edebiyayı ile yola çıkarsanız aydınlar kesimini yanınıza çekemeyeceğiniz gibi dünya kamu oyunda da yankı uyandıramazsınız.

Türkiye'deki derneklerin yöneticileri arasında artık böyleleri değil yükseköğrenim görmüş ve Batı Trakya konusunda "Esir Türkler"yerine "İnsan Hakları"perspektifiyle yaklaşan kişilerin olduğu bir gerçektir.Ancak bu arkadaşlarında zaman, zaman duygusalığa kapıldıklarını söylemek mümkündür.Örneğin geçenlerde derneğimizin davetlisi olarak Avustralya'ya gelmiş olan "Türkiye Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği" başkanı Sayın Taner Mustafaoğlu'nun bizlere getirdiği hediye afişte 1913 te kurulan "Batı Trakya Türk Cumhuriyeti"ne ait bayrağın da gösterilmiş olmasında maksat kendilerine sorulduğunda: "Yunanlı'ya Türk olduğumuzu bu şekilde gösteriyoruz"babından bir karşılık vermişti.Peki acaba Yunanlı Batı Trakya'da uyguladığı baskıları,Türklüğümüzden şüphe ettiği için mi bize reva görmektedir?

Türkiye'deki Batı Trakya'lı dernek liderleri, çok daha sorumlu ve titiz olmak durumundadırlar.Yaptırım güçleri yoktur ama, oradaki hükümet yetkililerini yukarıda zikredilen türden pervasız beyanatlari konusunda lisan-ı münasiple en azından uyarabilirler.Zaman, zaman Batı Trakya'dan kendilerini ziyarete gelen azınlık liderlerinin,Türkiye'nin desteğine bel bağlamanın yegane umut kaynağı olduğunu kabul eden bir saplantıya kapılmalarını önleyici mahiyette görüş bildirebilirler.Zira Batı Trakya'da bir aydın gurubunun çözümü,biraz da Yunan kamuoyu nezdinde aramak gerektiğini,bunun genellikle ihmal edildiğini dile getirdiklerini biliyoruz.Son yıllarda rahmetli Dr. Sadık Ahmet önderliğinde Yunan makamlarına ve, de Avrupa'daki çok faal



Batı Trakya Türk Derneklerinin üstün gayretleriyle Uluslararası kuruluşlara ısrarla başvurulmaktadır ama, bilhassa Yunan sol kamuoyu ve kuruluşlara hayli uzak durulmuştur. Gittikçe daha bir bilinçlenmekte olan Batı Trakya Türkü'nün bu kısırdöndüyüde aşacağı muhakkaktır. Bundan böyle dikkat edeceği hususları çok iyi bildiği kesindir. İşin başa düştüğünü çoktan farketmiştir. Zira Batı Trakya konusu, Türkiye politikasında önemli bir yeri işgal etmemektedir.

Yunan hükümetlerinin malum baskıları sonucu Avustralya ya göç etmiş olan biz Batı Trakyalı'lara gelince, Melbourne'un bir kaç semtinde yerleşmiş durumdayız. Artık bizler için geriye dönüşün olmayışı kesin görüldüğü halde yerkürenin bu en büyük adasında gözümüz ve aklımızla (yüreğimizle değil, kovalar gitmeyiz) Türkiye ve Batı Trakya ya takıntılı, başımızda kavak yelleri eserekten daracık dünyamızda yaşayıp gidiyoruz.

Birinci kuşak bizler, nasıl ki, Batı Trakta da birlikte yaşadığımız diğer topluma uyum sağlamak için fazla gayret göstermediyse Avustralya'da da aynı şekilde resmi dil İngilizce yi her türlü imkanlar sağlanmış olmasına rağmen, doğru dürüst öğrenebilmiş değiliz. Bu, önceleri, anavatan Türkiye ye dönüp yerleşmek emelinden vazgeçemediğimiz gerçeği ile, ikincisi ilk kez diyar'ı gurbete düşmüş kimsesiz bir garipçigüdsüyle maddiyatı güçlendirmek için yoğun bir çalışma hayatına yönelmiş olmamızla ve kimbilir belki birazda köylülük olgusuyla açıklanabilir. Ancak gene de hiç bir mazeret bizi mazur gösteremez.

Bu gün artık yirmibeş küsur yıl geçtikten sonra Batı Trakya lılar Avustralya da kesin olarak yerleşmiş oldukları gerçeğini kabul etmiş durumdadırlar. Ancak dünyası dar her toplum gibi diniyle, diliyle, kültürüyle v.s. kendisine çok yabancı olan bu yeni ülkesinde özellikle birinci kuşak Batı Trakya lının, vatandaş olmanın gerekli koşullarının bilincinde olduğunu söylemek güçtür.

Okula giden yeni kuşak, İngilizce eğitimiyle ve aynı zamanda çevre itibarıyla ister istemez farklı bir kültürün içindedir. Dünyaları bir derece ayrılmış sayılır. Zevkler, düşünceler artık değişiktir. İlk kuşak anne-babanın bilimsel bilinç düzeysizliği, bu gerçeğin akılcı yorumlanmasını engellemektedir. Gerçekten, bu ülke şartlarında çocukları, özellikle eğitim ve öğrenim gibi konularda belli bir disiplin dahilinde yönlendirebilmek bizler için bir sorundur. Yurdumuzda kendi kültür ortamımızda bunun farkında değildik. Çocuğu yönetip yetiştirmek meğer çok ince bir zanaatmış... Bunun neticesinde gençlerimiz arasında yüksek tahsil oranı, arzu edilen düzeyde değildir.

Konumuz itibarıyla her ne kadar Batı Trakyalılardan bahsettiyekte buradaki bizler için zikrettiğimiz tüm hususlar, genelde Avustralya daki Türkler için geçerli kabul edilebilir. Üzülerek ifade ediyorum, diğer etnik gurupların aksine Türk toplumu, heterojen bir yapı arz etmektedir. Karşıt görüşlü kesimler, sanki hoşgörüyü dahi yer vermek istemeyen katı bir inanç felsefesiyle ayrılmış gibiler. Türkiyedeki particiliğin aynı burada da devam etmektedir. Bir bölüm Şeriattan yana bir yaşam felsefesini benimserken, diğer bir bölüm, Laiklik yanlısıdır. Bu ayrılıkları anlayışla yorumlayıp aynı toplum bireyleri olarak birleşip bütünleşmeleri pekala mümkün olabilirken, bunlar, sanki tarihi düşmanlığı olan iki ayrı ulus rolüne bürünmüş izlenimi sergilemektedirler. Her türlü iyi niyetli çabalara rağmen Türk toplumunun kendi içinde bütünleşip birliğini gerçekleştiremeyişi, onun, tüm etnik gurupların en altında, zaaf içinde, silik bir şekilde, varlık göstermekten uzak kalmasına yol açmaktadır. Türk toplumu, aklını başına devşirip bu kısır döngüyü kırmak zorundadır. Aydın kesiminden bir zevatin bu yoldaki ısrarlı mücadelesi umut vericidir.

Türk toplumunun her türlü duygusallıktan kurtulup, maşallah altmışbeş milyon sahipli Türkiye ile nafil meşgul olmaktan vazgeçerek Avustralya daki kendine dönmesi dileğiyle..

Hasan Meyzinoğlu



## MUTLU GECE

Batı Trakya Türk toplumu, 13 Ocak 1996 da yıllarca unutamiyacağı bir günü kutladı. Bu gün, Avustralyadaki 25. yılımızdı.

Bu günü anma nedeniyle hazırlanan gecede 25 yıldan beri tüm toplumumuzun bir arada olma mutluluğu herkesin yüzünden okunuyordu.

Toplumumuzun davetini kabul edip binlerce kilometre uzaktan yorucu yolculuğa katlanıp Batı Trakya Türk toplumu dayasına kalpten inanıp uğraş veren, kendi deyimleriyle 'Batı Trakyalı Türkler Antartikada da olsa onları ziyarete gideriz, uzaklık vız gelir' sözleriyle kalplerimizde taht kurdular. Her zaman kendilerini saygı ve sevgi ile hatırlayacağımız, merkezi İstanbulda bulunan Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği başkanı Taner Mustafaoglu ve Yönetim Kurulundan Erol Sakin'in bizlerle olmanın verdiği mutluluk sonsuzdur.

Ayrıca Anavatanımızın Melbourne temsilci Başkonsolosumuz Cengiz Sanay ve yardımcısı Cihat Erginay davetimizi kabul edip gecemize şeref verdiler.

Başkonsolosumuzun 'yanınızdayız' sözleri bizleri çok duygulandırdı. Toplum adına teşekkürü borç biliriz.

Derneğimiz yöneticileri, Kadınlar Kolu, Eğitim Kolu, Basın ve Yayın Kolu mensuplarının büyük katkılarıyla gerçekleşen bu etkinlik; birlik ve beraber olmanın nelere kadir olduğunun açık delilidir.

Gecenin sunuculuğunu üstlenen Fatma ve Salih kardeşlerimizdi. Özel T.V. kanallarına örnek olacak şekilde Türkçe ve İngilizce sunuculuk sergilediler. Birliğimizin her etkinliklerinde ailece canla başla yardımını esirgemiyen Mehmet İmam-Hüseyin'in hazırlayıp sunduğu Avustralyada, 25 yıllık yaşantımızın tarihleriyle özeti; bizlere o geçmiş yılları yaşattı.

Ah! o minik yavrularımız, bizlerin gurur kaynağı, geleceğin avukatları, doktorları, mühendisleri öğretmenleri ve de umutlarımız. Sahnede yerlerini alıp, tatlı dilleriyle konuşmaya başlayınca yerlerimize çakılıp kalan bizler. Alkışın en büyüğüne sizler layıktınız sizleri alkışladık , sizleri çok seviyoruz. Sizlere çok güveniyoruz. Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Çocuklarımızla sahnelenen, kendi yazıp sahneye koyan çok değerli kardeşimiz Ayşe Aday'ın emekleri Batı Trakya Türkü'nün göğsünü kabarttı ve bizlere gecemizin önemini en iyi şekilde anlamamıza sebep oldu. Hepimiz gördük ki toplumumuz içinde çok değerlerimiz var.

Fotoğraf koleksiyonlarından çıkarılıp toplanan siyah beyaz, maziye hatırlatan, anılarımızı tazeleyen fotoğraflara en çok gençlerin baktıklarına şahit olduk.

Etkinliklerimiz bir geceyle sınırlı kalmadı. Başkanımız Taner beyin Türkçe yayın yapan radyolara konuşmaları Melbourneda çıkan basına demeçleri, dertlerimizi ilk defa Avustralyalı parlamenterlere duyurma fırsatı yaratıldı. Bu bizim açımızdan başarı sayılmalı ve devamı getirilmelidir.

Yazan: **Yusuf Kapanıcı**





13 Ocakta yapılan 25. Lİ YIL kutlamalarında  
"İle Bizim Çocuklarımız" adlı oyundan bir sahne



Yine aynı gecede bize deyasıya türk sanat müziğini  
dinleme imkânı sağlayan müzik gurubumuz





B.T.T.İ.D. Kadınlar Kolu ve Basın Yayın Kolu'nun  
B.T.T.D.D. Başkanı Taner Mustafaoğlu ve  
yönetim kurulu üyesi Erol Sakinle birlikte  
derneğimizin önünde çekilmiş hatıra fotoğrafı.



Değerli misafirlerimiz Taner Mustafaoğlu'nu ve  
Erol Sakin'i yolcu etmek üzere Melbourne havalimanına  
gelen bir gurup tan hatıra fotoğrafı.



# BATI TRAKYA TÜRK EDEBİYATI İLE İLGİLİ ESERLERİ TANIYALIM

B.T.T.D.Derneği genel başkanı sayın Taner mustafaoğlu nun getirmiş olduğu. Ve değerli araştırmacı yazar Feyyaz Sağlam'ın kaleme aldığı. Sponsorluğunu Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği İzmir Şubesinin yaptığı YUNANİSTAN DA (BATI TRAKYA DA ) ÇAĞDAŞ TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ adındaki bu kitabında azınlığımızın yetiştirmiş olduğu dünkü ve bugünkü şairlerimizden bahsederek, yapıtlarından örnekler sunulmuştur. Büyük bir araştırma ve çalışmayı gerektiren bu kitapta halen Avustralya da ikamet etmekte olan ve hepimizin yakından tanıdığı Nadir Celil'inde bir şiiri yer almaktadır. Kitapta Batı Trakya da yaşayanların yanı sıra dış ülkelerde yaşayan Batı Trakyalıların eserlerini de tanıtan bu güzel çalışmayı takdir, böyle bir eseri ortaya çıkaran sayın Feyyaz Sağlamı da tebrik ediyoruz.

## GİDEN GEMİ

Bir sabah güneşi gibi parlıyordu,  
Mavi, engin denizin üzerinde,  
Çekmişti sefer bayrağını artık,  
Varmak için bir anda emeline,  
İstemezdim ufuklara dalıp uzaklaşmasını,  
Gözden kaybolan bir sis gibi,  
İşte uzaklardan görünüyor hâlâ.  
Onun,sönük izi...

N. CELİL

Sevgili okuyucular, hepinizin çok iyi hatırladığı ve yardımında bulunduğu, değerli araştırmacı yazar sayın Feyyaz Sağlam'ın hazırlayıp bizlere kitap olarak sunduğu YUNANİSTAN ( BATI TRAKYA ) TÜRKLERİ EDEBİYATI ÜZERİNE İNCELEMELER CİLT: IV adlı eser elimize ulaşmıştır. Sponsorluğunu Avustralya Batı Trakya Türkleri İslâm Derneğinin yaptığı bu eserin başında dernek sekreteri Mustafa Mustafaoğlu nun takdim ve teşekkür yazısı yer almaktadır. Batı Trakya Türkleri edebiyatı ile ilgili bir çok konuları içermekte, bunları çeşitli yönlerden ele alıp incelemektedir. İçinde hıdrellez den, Batı Trakya da yaşanan ekonomik, sosyal sorunlardan, şair ve yazarlarımızın yapıtları altında kullanılan müstear - rumuz - muhlas nedenlerini ve burada sayamadığım bir çok konuları bulacaksınız. Bu değerli eseri ve bunun gibi Batı Trakya edebiyatını içeren, daha bir çok eserleri yaratan , bunu diğer Türk milletlerine de ulaştıran, tanıtan sayın Feyyaz Sağlam'a teşekkürü bir borç biliriz. Batı Trakya da kaybolmaya yüz tutmuş gelenekleri ve yapıtları tekrar gün ışığına çıkaran bu gerçek dostumuza bundan sonraki çalışmalarında da başarılar diliyoruz.



## SİZİN

## KÖŞENİZ

ALMANYA'DAN ALPAY  
AHMET  
D.R.SADIK AHMET İÇİN YAZDIĞI  
ŞİİRİ BİZE  
GÖNDERMİŞ.TEŞEKKÜR EDER  
KENDİSİNE BAŞARILAR  
DİLERİZ.

D.R. SADIK AHMET'E  
Ey büyük insan  
O,güzel büyüğü bakışını,  
O,heybetli kaşlarını,  
O,huzur verici tebessümünü,  
Artık biz Batı Trakya Türkü  
özleyeceğiz  
Hayalin yalnızca fotoğraflarda değil  
Kalbimizdesin artık  
Sen bizim güvencimizdin  
Tutunduğumuz dalımızdın  
Yaktığın meşalemizdin  
Sen şehittin artık  
Bu ani gidişin niyeydi  
Batı Trakya Türkü kan ağlıyordu  
24 Temmuz 1995 Akşamı  
İçimde bir hüznün vardı, o gün.  
Diyor, şair Batı Trakyalı  
Sen onun Sadık Amcasıydın  
O artık kime Sadık Amca diyecekti  
kime?  
O Sadık Amcasını kaybetmekle  
birlikte,  
Üç şey diliyordu Rabbinden  
Mekanı Cennet, Kabri aydınlık  
Mekanı Cennet, Kabri rahat  
Mekanı Cennet, Kabri geniş.  
RUHUN ŞAD OLSUN.  
SADIK AHMET'İM (AMİN)

ALPAY AHMET.  
ALMANYA

////////////////////////////////////

### FIKRA

Bir gün Hocaya sorarlar  
- Hocam , ihtiyar adamın çocuğu olurmu?  
Hoca hiç tereddüt etmeden  
- Eğer genç komşuları varsa neden olmasın  
canım.

### FIKRA

Bir gün Nasrettin Hoca iki karısını almış, gölde  
kayık sefası yaparken, genç karısı hocaya  
sormuş  
- A hoca şimdi bu kayık batsa , sen hangimizi  
kurtarırdın?  
- İkinizide kurtarırdım tabi der  
İlk karısı önce hangimizi deyince , hoca biraz  
düşünür ve sonra ilk karısına dönerek  
- Karıcığım, sen nede olsa daha akli başındasın,  
kendinde gelebilirsin, ben bu acemiye  
kurtarayım der.

### BATI TRAKYADA KULLANILAN BAZI KELİMELE VE ANLAMLARI

AFIR: Çeşmelerin önündeki küçük havuz.  
AĞIZLIK: Sigara içmekte kullanılan pipo  
AZMAK: Yağmur sularından oluşan gölet  
AYAKYOLU. Tuvalet  
BABUÇ: Ayakkabı  
BUBA: Baba  
ÇANAK: Tabak  
ÇETİK: Örne terlik  
:ÇÖCÜK: Oğlan çocuğu  
DAM: Hayvanların barındığı ahır  
DİKOLTA: Kadın iç çamaşırı kombinezon  
GORK: Kuluçka  
GÖLMEK: Elde dokunmuş kadın,erkek  
çamaşırı  
GREP: Kadınların başına bağladıkları oyalı ve  
ipekimsi örtü



# SAĞLIĞINIZ VE GÜZELLİĞİNİZ

## GÜZELLİK KÖŞENİZ

Sevgili bayanlar, bu sayımızda sizlere biraz parfümlerden bahsetmek istiyorum.

### 1- Cilt tipine uygun parfüm nasıl seçilir?

Parfümü cilde sürdükten birkaç saat sonra, parfümün karakterini belli eden ve (Kuyruk noktası) dediğimiz gerçek kokusunu ve niteliğini anlayabiliriz.

### 2- Parfümün içeriği nedir?

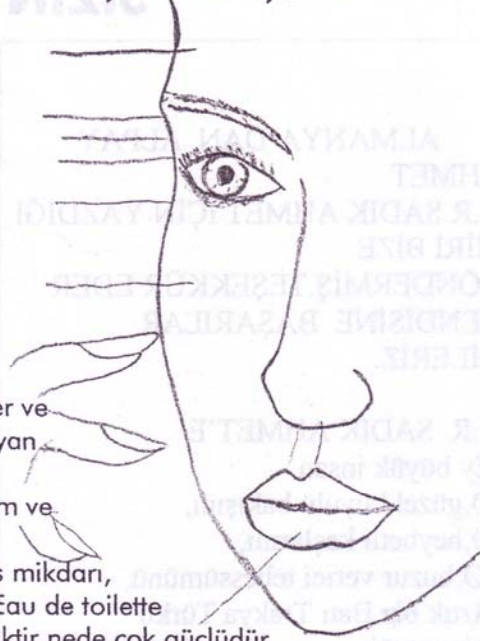
Bir parfümün içinde genellikle doğal kökenli, kokulu yağlar, çoğu zaman sentetik maddeler, eriyikler ve konsantre edilmiş aromatik maddeleri yaymayı sağlayan alkol bulunur.

### 3- Eau de Cologne, Eau de Toilette, Eau de Parfüm ve Parfüm arasındaki fark nedir?

Kolonya, ya da Eau de Cologne suyundaki esans miktarı, yalnızca %3,5 tir geriye kalan su ve alkol karışımıdır. Eau de toilette eriyikler içinde en başarılı olanıdır. Çünkü ne çok eriyiktir, nede çok güçlüdür % 7,5 ile % 10 esanstır. Eau de parfüm daha iyi durumdadır, çünkü daha çok esans içerir. Parfüm daha konsantredir, %15 -20 esans içerir.

### 4- Kimi parfümün kış, kiminin yaz için uygun olduğu doğrumu?

Evet, pek çok parfüm mevsime göre sürülür. Örneğin yünlü ve kalın giysilerden sızabilecek kadar, kokulu, dayanıklı olan amberli güzel kokular, tipik kış kokularıdır, yaz içinse daha hafif, çiçekli turuncgiller ya da deniz kokuları uygulanır.



NEJLA İBRAHİM

## SAĞLIK KÖŞENİZ

### APANDİST (KÖRBAĞIRSAK)

Halk dilinde (körbağırsak) olarak bilinen APANDİST NEDİR ?

Körbağırsak küçük ve çıkmaz bir son olup, kalın bağırsağa bağlı ve sağ kalça kemiğine yakın bir yerdedir.

### BELİRTİLERİ NELERDİR ?

En belirgin şekli karın ağrısıdır. Genellikle (göbek) noktasından ve etrafından başlar, sonra sağ tarafa doğru kayar. Erken dönemlerinde hafif ateş, mide bulantısı, kusma, iştah kaybı ve kabızlık görülür. Körbağırsak şişmeğe başlayınca dayanılmaz sancılar verir.

### SEBEBİ NEDİR:?

Körbağırsağın açık ucunda bir tıkanıklık olursa, sorun başlar. Eğer temizlenmezse bağırsak bakterileri bütün organı sarar. Yapılan perhizler sonucunda yetersiz alınan tahlılgiller bu problemi ortaya çıkmasına yardımcı olur.

### TEDAVİSİ NEDİR ?

Körbağırsak patlamadan, kalınbağırsağa zarar vermeden alınmalıdır. Patlamış bir körbağırsak çok tehlikelidir ve bazen felaketle sonuçlanabilir. Bol miktarda alacağınız tahlılgiller körbağırsağın sağlıklı kalmasına yarayacaktır.

HEPİNİZE SAĞLIKLI, SİHATLİ ve GÜZEL GÜNLER DİLERİZ.



# Batı Trakyalı Türkler aylık dergi çıkarıyor

Gazete-Özel

Melbourne'de yaşayan Batı Trakyalılar, "Avustralya'da Elele" adlı bir dergi çıkarıyorlar. Dergi, Batı Trakya Türk İslam Derneği, Batı Trakya Türk Kadınlar Kolu ve Batı Trakya Eğitim Kolu'nun ortak çalışmasıyla ayda bir yayınlanıyor. Şu ana kadar beş sayı çıkmış durumda.

Dergi fikrini ortaya atan ve şu anda bizzat ilgilenen Feriha Reşitoğlu, amaçlarının kültürlerini devam ettirmek ve varlıklarını duyurmak olduğunu söylüyor. "Topluma kendini kabul ettirmek için basının önemi çok büyük. Ben bir dergi çıkaralım dedim, arkadaşlar 'sen başlat biz destek verelim' dediler. Amacımız buradaki Batı Trakyalı halkın problemlerini ortaya koymak, sesimizi duyurmak, toplumda kendimizi kabul ettirmek. Kültürümüzü, kıyafetlerimizi yemeklerimizi, tarihimizi yeni nesle öğretmek istiyoruz."

Batı Trakya'da yıllarca değişik fikirleri birarada uyum içinde yaşadıklarını söyleyen Reşitoğlu, "Orada ayrılığa düşmek bizim için yok ol-maktı. Burada da aynı



"Avustralya'da Elele"yi hazırlayan Feriha Reşitoğlu, Ayşe Aday ve Türkan Gagalı

birliği sürdürmek istiyoruz. Dergimizde herkes yazı yazabilir. Bu dergi her görüşten insana açıktır" diyor.

Reşitoğlu'nun en büyük yardımcısı ise Kadınlar Kolu Başkan Yardımcısı Ayşe Aday ve Türkan Gagalı. Aday ve Gagalı toparlanan yazıları bilgisayara geçirerek dergiye emek veriyorlar.

Feriha Reşitoğlu, katkıda bulunmayı kabul eden kişilerden yazıları topluyor. Daha sonra Ayşe Aday ve Türkan Gagalı bu yazıları bilgisayara geçiriyorlar. Sayfalar fotokopi ile çoğaltılıp birleştiriliyor ve dergi hazırlanıyor. Fiyatı ise 1 dolar.

Bu girişimin en güzel yanı dergi satışından sağlanan gelirin çocuklara yönelik

çalışmalar yapmak üzere kullanılacak olması.

Her üçü de Yunanistan'dan göç etmiş olan banyarlardan Feriha Reşitoğlu 1980 yılında evlenerek Avustralya'ya gelmiş. Aday ve Gagalı ise henüz 6-7 yaşlarında Avustralya'ya aileleri ile birlikte göç etmişler.

Şu üstte verdiğimiz haber 15/2/ 1994 yılında o zamanki yerel basında TURKISH WEEKLY GAZETE ' gazetesinde yer almıştı. Kendileri bizim dergimizi görmüş , daha yakından tanımak istemişler ve bu reportajı yapmıştık. Bizler Eylül 1993 te yayına başlamıştık. O günden , bu güne neler yaptık, neleri yapmak isteyipte gerçekleştiremedik, isterseniz gelin birlikte bir göz atalım.

İlk olarak burada ne Demeğimizin , ne de kişisel bir basınımız yoktu.

Bu eksikliği AVUSTRALYA'DA ELELE dergisi ile gidermeye çalıştık. Bu dergi sayesinde daha iyi tanınacağımıza, sesimizi daha uzaklara duyuracağımıza inanıyorduk. Nitekim de öyle oldu. Kısa zamanda büyük çapta gelişmeler sağlandı. Bunu gerçekleştiren bazı kişi ve kuruluşlarında katkılan oldu tabi. Buradan hepsine teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıyafetlerimiz ve yemeklerimizi tanıtmak konusunda da Demeğimiz ve Kadınlar Kolu ile birlikte yürütülen ortak çalışmalarda üzerimize düşen görevi en iyi bir şekilde yerine getirdiğimize inanıyoruz. Bu faaliyetlerde kullanılan kıyafetleri Basın Yayın Kolu hazırlamaktadır.

Bundan 2 yıl kadar önce birde ilkökul çocuklarına resim yarışması hazırlamış , birincilik ödülünü kazanan resim sahibi , yazmış olduğumuz hikaye kitabında çizimlerini yapmış ve bu kitapçığı yine çocuklarımıza hediye olarak vermiştik.

Ayrıca Elele dergisi okuyucuları için özel kalem hazırlatarak , hem okuyucularımıza , hemde okul öğrencilerine hatıra olarak hediye ettik

Batı Trakya'dan Manzara adındaki fotoğraf yarışmasına yalnızca iki kişinin ilgi duyması bizi hem şaşırttı , hem de üzdü. Halbuki bizler ödüle layık görülen fotoğrafları kartpostal a çevirtirek bu fotoğrafların bir gün gelip koybolmasını önlemiş . Hemde buraları gezip dolaşma imkanı olmayanlarda , buraları görme imkanı sağlamış olacaktık.

Bizler ancak bu kadar yapabildik. Ama inancımız odur ki bu işi bundan sonra gelecek olan arkadaşlarımız daha da iyiye götüreceklerdir

Kendilerine şimdiden başarılar dileriz. Bizlerin de 4 yıldan beri sunduğumuz hizmette kusurlarımız olduysa affola .

F. Reşitoğlu B. Y. Kolu



## MEDENİ MÜNASEBETLER VE MUÂSERET ESASLARIMIZ

Çağımızda bir taraftan ilim ve tekniğin ilerlemesi,diğer taraftan inançsızlık felsefesinin etkileri,bir çok cemiyetlerde ahlak görgü kurallarına karşı kayıtsız nesillerin ortaya çıkmasını hazırlamıştır.İlim ve tekniğin getirdiği imkanlardan faydalanmak için şüphesiz onun istismar edilmesi ve kötüye kullanılmasından sakınmamızı gerektirir.Bin yıllık bir islam terbiyesi ile yaşayan cemiyetimizde ahlak, edep bakımından günden güne dejenere olma,başka milletlerin gelenek ve görgü kurallarını halleriyle karşılaşıyoruz.

Bu feci durum böyle devam ederse gençlerimiz benliğini kaybedecek,başkalarının taklitçisi olarak yaşayan bir milletin çocukları olacaklar.Biz, başkalarının taklitçisi olacak kadar köksüz bir millet değiliz.

Konya milletvekillerinden bir arkadaş bir münasebetle Atatürk'e:

— Atam! Allah seni başımızdan eksik etmesin !...Yoksa birbirimize gireriz ! diyor.Bu sözleri duyan Atatürk,o zata:

— Rica ederim böyle söylemeyin.Bu sözler beni müteessir ediyor.Çok şükür milletimizin tarihi zengindir.Milletimiz kaç defa uçurumun kenarına gelmiş,fakat kendi içinden uzanan kuvvetli bir el,onu daima uçurumun kenarından alarak geriye çekmiş,selamet yerine getirmiştir!.. demişlerdir.Dünya milletleri arasında benliğimizi muhafaza etmek için bizi yabancılardan ayıran ve temelini yüze dinimizden alan örf ve adet muâseret (görgü)kurallarımıza yeniden sarılmak zorundayız.

Prof. Mehmet Kaplan şöyle diyor:

"Eski Türk medeniyetinde ÖRNEK önemli bir yer tutuyordu.Sadece yazının değil,her şeyin seçilebilecek üç-dört örneği vardı.Herkes yazısını, kıyafetini,davranışını,düşüncesini bu örneğe uydurmaya çalışırdı.Bundan dolayı BENZER ŞEKİLLER binlerce,onbinlerce defa tekrarlanır ve bütün ülkeye yayılırdı"

Eski Türk cami ini,minaresini,hamamını,sebillini,yazısını,kıyafetini nereye giderseniz gidiniz derhal tanırırsınız

Bütün eski büyük medeniyetler gibi Osmanlı da kendine has, güzel ortak bir usluup meydana getirmişti.Eskiler orijinal olmayı değil,her sahada ORTAK İDEAL ÖRNEK e uymaya önem veriyorlardı.Onların hepsini ferdiyet olmaktan kurtaran,yüksek bir medeniyetin uzvu yapan şey, ortak inançlar,müesseseler ve örneklerdi.Bunda doğruluğunda kimsenin şüphe etmediği Kur'an onları birleştiriyordu.

Aynı Allah'a tapıyorlar.Aynı peygambere inanıyorlardı.Değer hükümleri birdi.Neyin günah neyin sevap olduğunu hepsi biliyordu.En küçük yaştan itibaren çocuklara toplumun ortak inancı,ortak davranış şekilleri,ortak örf ve adeti öğretiliyordu.Bu toplumda önemli olan sıvılmak kendini göstermek değil,örneğe uymaktır.Bundan dolayı kimse ne yapacağını şaşırıyor,adımlarını emin atıyordu.

Bir gün toplantıda,din konusu tartışılıyordu Atatürk:

— Din insanların gıdasıdır.Dinsiz adam boş eve benzer.İnsana hüznü verir.Mutlaka bir şeye inanacağız.Bu,dinlerin en sonucusu elbette en mükemmeldir.İslam dini hepsinden üstündür...

Orgeneral Fahrettin ALTAY Bir gün Atatürk'e sordum diyor.

— Hazreti Muhammet hakkında fikriniz nedir.?

Tek kelime ile cevap verdi:

— Samimidir.

İlgi duyanlar için yeni uslupla yazılmış bize terbiye dersi veren iki mühim eserin ismini vermek istiyorum.Birisi İlahiyat Fakültesinden tefsir hocam olan Zeki Duman hocanın "Kuran-ı kerimde muâseret (görgü)esasları"adlı eser, ikinciside İbrahim Canan'ın "Hazreti Peygamberin sünnetinde terbiye" adlı eseridir.Bu kitaplar bizim cemiyet bilgimizi,görgülerimizi tamamlayacak olan eserlerdir.Yalnız şunu demek istemiyorum,cemiyetimizdeki bütün şikayetlerin kaynağı böyle eserleri okuyup yaşamayışımızdır.Ümit ediyorum bu kitabı okuduğunuz zaman sizde kanaatimi paylaşacaksınız.

Duran Öz

B. T. T. İ. D. Din Görevlisi



### BAŞSAĞLIĞI

Batı Trakya'da yatınlanan  
"YUVAMIZ" dergisi sahibi sayın  
Mustafa Mustafaoğlu yüksek şekerin  
yol açtığı kalp krizi sonucunda 6/ 4/  
96 tarihinde hayatını  
kaybetmiştir. Avustralya'daki Türk  
toplumu olarak ,acılarını  
paylaşır,merhuma Allah'tan bol  
rahmet .Geride gözleri yaşlı kalan  
sevenlerinede sabırlar diliyoruz.

### DUYURU

1996 &1997 de

B.T.T.İ.D. Kadınlar Kolunda  
görev yapacak olanların  
listesi şöyle:

Başkan: Ayşe Aday

B. Yardımcısı : Rukiye

İbrahim & Feyme Kapancı

Sekreter: Nuray Mehmet

S .Yardımcısı: Emine

Haliloğlu &

Sibel Abdurrahman

Veznedar:Beyda Memiş

V .Yardımcısı: Fatma

Koparan &

Azize Celil .Seçilmiş olan bu  
arkadaşları kutlar, yeni  
görevlerinde başarılar dileriz.

# TEBRİK

## AVUSTRALYA'DA

## ELELE

## dergisi , bütün

## bayan

## okuyucularının

## 1996 yılı anneler

## gününü kutlar.

## Sağlıklı ve

## mutlu bir yaşam

## diler

### ELELE

### DERGİSİ

### SİZ SAYIN HALKI-

### MİZİN DUYURU

### VE İLANLARINI

### DA KABUL

### ETMEKTE VE

### SİZLERİN İLGİSİNİ

### BEKLEMEDİR

### ÖNEMLE

### DUYURULUR



